

Richtlijnen voor patiënten met een getunnelde centraal veneuze lijn

Bij hemodialyse worden met behulp van een kunstnier, afvalstoffen en overtollig vocht verwijderd uit het bloed. Om voldoende bloed naar de kunstnier te leiden is een toegang tot de bloedbaan nodig. Dit kan zijn: een shunt of een katheter in een groot bloedvat.

De centraal veneuze lijn kan getunneld of ongetunneld zijn. In deze informatie staat alleen informatie over de getunnelde centraal veneuze lijn.

1. Wat is een centraal veneuze lijn (cvl)?

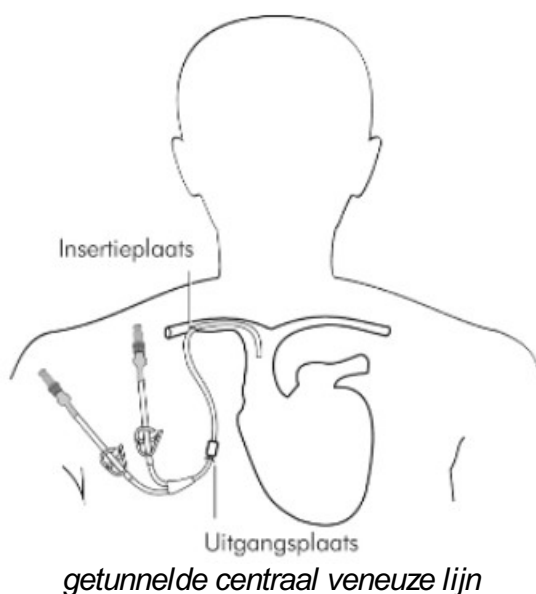
Een katheter in een groot bloedvat wordt een centraal veneuze lijn (cvl) genoemd. Deze lijn kan in de hals of in de lies zitten, is gemaakt van kunststof en gaat 15 tot 20 cm de betreffende ader in.

1.1 Hoe ziet de CVL eruit?

Wat u ziet is dat de lijn uit uw lichaam komt en zich splitst in twee slangetjes die in uw hals of bovenbeen hangen. Deze slangetjes noemen we polen of lumen. Elke pool/lumen heeft een klemmetje en een dopje. Dit is om alles goed af te sluiten: er kan geen bloed uit en er kunnen geen bacteriën naar binnen.

1.2 Wat is een getunnelde CVL?

De getunnelde centraal veneuze lijn heeft als voordeel dat deze katheter lang kan blijven zitten. De lijn wordt, nadat het in het bloedvat zit, onder de huid getunneld (zie afbeelding). Na het inbrengen is de lijn op twee plaatsen vastgehecht. Er zitten dan hechtingen in de hals en op de plaats waar de lijn het lichaam uitkomt. De hechtingen in de hals mogen na drie weken worden verwijderd en de hechtingen waar de lijn uit het lichaam komt na vier weken. Na die vier weken is de katheter vastgegroeid.

2. Verzorging van de getunnelde centraal veneuze lijn

2.1 De huidpoort

De plek waar de lijn uit uw lichaam komt, is de huidpoort. Deze huidpoort moet minimaal één keer per week worden verzorgd. Dit doet de dialyseverpleegkundige tijdens de tweede dialyse van de week. Dit gebeurt om infectie te voorkomen. Wanneer nodig dan gebeurt dit vaker, bijvoorbeeld als de pleister los zit.

2.2 De CVL

De centraal veneuze lijn wordt **alleen** voor de dialysebehandelingen gebruikt.

Het is zeer belangrijk dat de lijn goed te gebruiken is voor dialyse en dat er geen infecties ontstaan. Hoewel het materiaal van de lijn lichaamsvriendelijk is, reageert het lichaam altijd op 'vreemd' materiaal.

Het bloed heeft dan sterk de neiging om klontjes te vormen, ook wel stolling genoemd. De centraal veneuze lijn moet open zijn en blijven om te kunnen dialyseren. Daarom worden de polen na iedere dialyse gevuld met citraat, dat is een anti-stollingsmiddel. Dit citraat blijft tussen de dialyses in de lijn zitten. Voordat u wordt aangesloten, wordt het citraat uit de lijn gehaald.

3. Afspraken en richtlijnen

3.1 Afspraken

- De verzorging van de centraal veneuze lijn, dus ook het vervangen van de pleister, gebeurt minimaal één keer per week en **alleen** door een dialyseverpleegkundige.
- U neemt tijdens kantooruren contact (Zie 'Contact met Bernhoven') met ons op als u een of meer van de volgende situaties waarneemt:
  - pijn in het gebied van de lijn of huidpoort
  - het gebied waar de lijn zit is rood/ dik/ pijnlijk
  - als de pleister is losgelaten en de huidpoort niet meer bedekt is
- U moet direct contact met ons opnemen (Zie 'Contact met Bernhoven'), *ook buiten kantooruren*, als u een of meer van de volgende situaties waarneemt:
  - koorts
  - bloed onder de pleister vandaan zien komen
- Bloed afnemen uit de lijn is alleen toegestaan door de nefroloog of dialyseverpleegkundigen, dit mag in uitzonderlijke gevallen ook door een eerste hulp/IC verpleegkundige.
- De klemmetjes moeten dicht zijn en de dopjes moeten goed zijn aangedraaid (hier zorgt de dialyseverpleegkundige voor).

3.2 Richtlijnen

- U mag de eerste 4 weken niet douchen. Nadat de hechtingen in de hals zijn verwijderd mag u weer douchen. Let op: u mag **alleen** douchen als de doorzichtige pleister goed op zijn plaats zit, dus niet loslaat.
- Wanneer u naar de kapper wilt gaan waarbij de droogkap wordt gebruikt, geef dit dan van tevoren door aan de dialyseverpleegkundigen. Probeer ook de tijd onder de droogkap zo kort mogelijk te houden. De dialyseverpleegkundigen geeft u extra gazen mee die u van tevoren om de lijn moet wikkelen. De lijn en de afsluitdopjes zijn dan tegen de hogere temperaturen beschermd. Vraag de kapper om de lijn zo weinig mogelijk te buigen/bewegen. Geef a.u.b. bij de volgende dialyse door dat u onder de droogkap hebt gezeten, dan kan de dialyseverpleegkundigen de lijn en huidpoort extra controleren.
- Als u een zonnebank wilt nemen, mag dat. Maar de insteekopeningen moeten dan wel goed met de pleister bedekt zijn. Ook de lijn moet goed bedekt zijn. Wilt u een zonnebankkuur nemen, vertel dit dan aan de dialyseverpleegkundigen. U krijgt dan extra informatie en gazen

mee.

- U mag in bepaalde mate sporten, zo mag u wel fitnessen maar GEEN contactsport beoefenen. Bij fitness moet u echter niet tot het uiterste gaan en geen gewichten op uw borst zetten. Zit de lijn er 2 maanden in mag u weer gaan sporten. Hierbij geldt ook ga niet tot het uiterste.
- Als u op vakantie wilt met het vliegtuig neem dan vooraf contact op met de vliegmaatschappij. Sommige maatschappijen geven toestemming om te vliegen met een centraal veneuze lijn. Informeer bij de dialyseverpleegkundige.

Contact met Bernhoven

De veranderingen die hierboven beschreven staan moet u direct doorgeven aan het dialysecentrum.

- Telefoonnummer: 0413 - 40 23 50 (maandag t/m zaterdag van 7.30 uur tot 19.30 uur).
- Buiten openingstijden van de dialyseafdeling via het centrale nummer: 0413 - 40 40 40 en vragen naar de dienstdoende nefroloog.

Heeft u nog vragen?

Heeft u nog vragen? Is iets niet duidelijk? Aarzel dan niet. U kunt altijd bij ons terecht als u nog vragen heeft.

Telefoonnummer: receptie dialysecentrum: 0413 - 40 23 50

Bovenstaande informatie is geschreven samen met artsen en (gespecialiseerd) verpleegkundigen van de genoemde afdeling(en). De afdeling communicatie & patiëntenvoorlichting verzorgt de eindredactie van deze folder.

Heeft u vragen en/of opmerkingen over deze folder? Belt u dan met de genoemde afdeling(en) of stuur een e-mail naar PatiëntService, psb@bernhoven.nl.

Bernhoven

Nistelrodeseweg 10
5406 PT UDEN

Postbus 707
5400 AS UDEN

T: 0413 - 40 40 40
E: communicatie@bernhoven.nl
I: www.bernhoven.nl

Ga naar
www.zorgkaartnederland.nl